

การประชุมสุดยอดความมั่นคงเอเชีย ครั้งที่ ๑๘ : วิสัยทัศน์ของชาติมหาอำนาจจีน-สหรัฐฯ

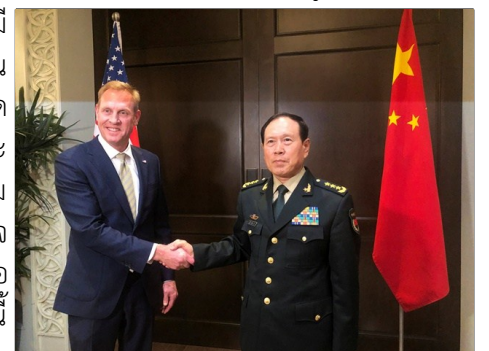
การประชุมสุดยอดความมั่นคงเอเชีย หรือแซงกรีล่า ไดอะล็อก (Shangri-La Dialogue: SLD) เป็นเวทีหารือระดับสูงในการแถลงนโยบายและวิสัยทัศน์เกี่ยวกับประเด็นความมั่นคง จัดโดยสถาบันนานาชาติเพื่อการยุทธศาสตร์ (International Institute for Strategic Studies : IISS) ซึ่งสถาบันดังกล่าวเป็นหน่วยงานคลังสมอง (Think Tank) ของประเทศอังกฤษ ลักษณะเฉพาะของการประชุมแซงกรีล่าเป็นการประชุมที่ไม่มีการออกแถลงการณ์ร่วมกันและไม่มีการกำหนดพันธกรณีให้ผู้เข้าร่วมประชุมต้องนำไปปฏิบัติ ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถนำเสนอข้อมูลและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ในปี ๒๕๖๒ นี้ นับเป็นการประชุมครั้งที่ ๑๘ ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่ถูกยกขึ้นมานำเสนอ อาทิ ปัญหาสงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ ปัญหาการปลดนิวเคลียร์ในคาบสมุทรเกาหลี และความมั่นคงทางไซเบอร์ โดยผู้แทนจากหลายประเทศเรียกร้องให้ชาติมหาอำนาจร่วมหาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงและการค้าด้วยความสันติและเป็นมิตรต่อกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันมากกว่าการเผชิญหน้าและสร้างความขัดแย้งระหว่างกัน

*** วิสัยทัศน์และมุมมองของผู้นำ****นายกรัฐมนตรี นาย ลี เซียนลุง : สิงคโปร์**

นาย ลี เซียนลุง นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ กล่าวเปิดการประชุมสุดยอดความมั่นคงแห่งเอเชีย ครั้งที่ ๑๘ โดยระบุว่า จากกรณีข้อพิพาทของมหาอำนาจระหว่างสหรัฐฯ และจีน เป็นเพียงความขัดแย้งเชิงอุดมการณ์ที่สามารถเจรจาติปัญหา ร่วมกันได้ ชาติมหาอำนาจทั้งสองต้องปรับทัศนคติระหว่างกัน ประเทศที่อยู่ในภูมิภาคนี้ไม่มีความยินดีที่ต้องเลือกฝ่าย แต่จะเรียกร้องให้ทั้งสองฝ่ายทำความเข้าใจกัน ปัญหาทะเลจีนใต้ที่ไม่ได้มีเพียงจีนเท่านั้นที่อ้างกรรมสิทธิ์ในดินแดนของตน ยังมีเวียดนามและฟิลิปปินส์ที่ตกอยู่ในปัญหาข้อขัดแย้งนี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งจีนควรแก้ไขข้อพิพาทดังกล่าวด้วยสันติทางการทูตตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) ที่ผ่านมาจีนมีการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงที่ก้าวล้ำและประเทศอื่น ๆ ต้องปรับตัวให้เข้ากับบทบาทใหม่ของจีนที่เติบโตขึ้น สหรัฐฯ ซึ่งเป็นชาติมหาอำนาจและเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีก็ควรมีการปรับตัวด้วยเช่นกัน การเสริมสร้างความเข้าใจและร่วมกันสร้างบรรทัดฐานเพื่อนำไปใช้ในบริบทของโลกให้ทันสมัยในส่วนของภูมิภาคอาเซียน พันธมิตรของอาเซียนควรคำนึงถึงคุณค่าของความเป็นแกนกลางของอาเซียน ที่มีความร่วมมือกันบนพื้นฐานความเจริญรุ่งเรืองของชาติสมาชิกและความมั่นคงในภูมิภาคนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับจีน จะเป็นตัวกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอีกหลายประเทศ การแข่งขันของสองมหาอำนาจจะนำไปสู่ความขัดแย้ง หากทั้งสองฝ่ายร่วมมือกันรักษาประโยชน์เสริมสร้างความมั่นคงที่เปิดกว้างและเสรี จะเป็นการเพิ่มโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ มีความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

นายแพทริก แชนแนฮัน : สหรัฐอเมริกา

การปราศรัยของนายแพทริก แชนแนฮัน (Patrick M Shanahan) รักรักษาการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา (รกร. รมว.กท.สหรัฐฯ) หัวข้อ The US vision for INDO-PACIFIC Security ได้กล่าวยืนยันถึงความสัมพันธ์ของอเมริกาที่มีต่อภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก และเรียกร้องให้นานาชาติในภูมิภาคนี้ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของอินโด-แปซิฟิก โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศที่ยึดหลักการ : การเคารพอำนาจอธิปไตยและเสรีภาพของทุกประเทศ การระงับกรณีข้อพิพาทอย่างสันติ การสนับสนุนการค้าการลงทุนอย่างเสรีและยุติธรรม ซึ่งรวมถึงการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การยึดมั่นในหลักการและบรรทัดฐานสากล รวมถึงการมีเสรีภาพในการเดินเรือและด้านการบิน โดยสหรัฐฯ ให้เหตุผลของการสนับสนุนให้อินโด-แปซิฟิก เปิดกว้างและเสรีนั้น จะช่วยให้ประเทศต่างในภูมิภาคนี้มีความเจริญรุ่งเรือง มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ และในขณะที่เดียวกันสหรัฐฯ ไม่ได้เรียกร้องให้มีประเทศใดในภูมิภาคนี้ต้องเลือกหรือสละความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจเชิงบวกกับชาติพันธมิตรใดๆ เพราะสหรัฐฯ ได้ให้ความสำคัญต่อการขยายความเจริญของทุกประเทศ ทั้งนี้สหรัฐฯ ยืนยันในวิสัยทัศน์ของอินโด-แปซิฟิก และได้กล่าวถึงการมีบทบาทของจีนในภูมิภาคว่าควรมีความสัมพันธ์แบบมีส่วนร่วมและปฏิบัติตนตามเงื่อนไขที่กำหนดในระดับสากล และขอให้จีนยุติพฤติกรรมที่เป็นการบั่นทอนอำนาจอธิปไตยของชาติอื่นเพื่อประโยชน์ของภูมิภาคนี้ รวมถึงจีนด้วย

ทั้งนี้ รรท.ร.มว.กท.สหรัฐฯ ได้กล่าวถึงไทยในฐานะเจ้าภาพ การฝึกร่วมผสม Cobra Gold กับสหรัฐฯ ซึ่งเป็นการฝึกร่วมพหุภาคี ที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก และหลังการเลือกตั้งของไทย สหรัฐฯ กำลังทำงานร่วมกับฝ่ายนิติบัญญัติของสหรัฐฯ เพื่อจะ กลับมารวมมือด้านการทหารกับไทยในระดับที่เหมาะสมในฐานะ ที่เป็นพันธมิตรที่ยาวนานของสหรัฐฯ ในภูมิภาค นายแซนแนสแน ยัง กล่าวถึงไทยที่จะเป็นเจ้าภาพร่วมกับสหรัฐฯ ในการจัด Maritime Security Exercise ในเดือนกันยายน ๒๕๖๒ นี้

พลเอกเว่ย เฟิงเหอ : จีน

การปาฐกถาของ พล.อ. เว่ย เฟิงเหอ มন্ত্রীแห่งรัฐและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจีน หัวข้อ “ความร่วมมือด้านความปลอดภัยระหว่างจีนกับทั่วโลก” ระบุว่า จีนมีความพยายามในการ ผลักดันการสร้างสรรค์สังคมที่มีอนาคตร่วมกันของมวลมนุษยชาติ

และนโยบายการป้องกันประเทศ ของจีนยังคงเดินหน้าตามแนวทางการพัฒนาอย่างสันติ และสร้าง คุณูปการเพื่อพิทักษ์สันติภาพและความมั่นคงของโลกและกองทัพจีน สำหรับสถานการณ์ความมั่นคง ระหว่างประเทศที่มีความซับซ้อนและ เปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา รัฐบาลและ กองทัพจีนยังยืนหยัดในการรักษาความ เจริญรุ่งเรือง และความมั่นคงของ

ภูมิภาคและโลกด้วยความเด็ดเดี่ยวและแน่วแน่ ในการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในทะเลจีนใต้ ความสำเร็จถึงความปลอดภัยและผลประโยชน์ที่ มีร่วมกันของประเทศในภูมิภาคนี้ ไม่ควรใช้กำลังทางทหารและไม่ ควรทำลายผลประโยชน์ของผู้อื่น ผู้แทนจากจีนยังกล่าวถึงโครงการ Belt and Road Initiative: BRI ปัจจุบันมีประเทศที่ได้เข้าร่วม โครงการแล้วกว่า ๑๕๐ ประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศอีก ๙๒ แห่ง ซึ่งจีนชี้ให้เห็นถึงความร่วมมือที่เป็นไปในรูปแบบที่ต่างฝ่าย ต่างได้รับประโยชน์อันเท่าเทียมกันที่เกิดขึ้นภายในภูมิภาคนี้ ทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างจีนและสหรัฐฯ ถือว่าบทเรียนที่ได้ ตลอด ๔๐ ปีที่ผ่านมา คือความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อกันทั้งสอง ฝ่าย สำหรับปัญหาที่ทั้งสองกำลังเผชิญอยู่ควรดำเนินการตามฉันทามติของประธานาธิบดีทั้งสอง ที่ต้องส่งเสริมความสัมพันธ์และมีการ ประสานความร่วมมือในทุกมิติ

*** การหารือระหว่างกลาโหมอาเซียนและผู้แทนสหรัฐฯ**

พล.อ. ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงกลาโหม เข้าร่วมประชุมในฐานะที่ไทยเป็นประธาน อาเซียนและประธานการประชุมกลาโหมอาเซียน (ADMM) และการ ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมคู่เจรจา (ADMM Plus) มีความเห็นว่าความร่วมมือระหว่างมหาอำนาจควรเป็นไป อย่างสร้างสรรค์มากกว่าการแข่งขัน

ในการร่วมหารืออย่างไม่เป็นทางการระหว่าง รัฐมนตรีว่าการ-

กระทรวงกลาโหมประเทศอาเซียน (ร.มว.กท.อาเซียน) กับ นาย แพทริก แชนแนสแน รรท.ร.มว.กท.สหรัฐฯ โดยอาเซียนมีความ กังวลถึงความท้าทายจากภัยการก่อการร้าย ปัญหาความขัดแย้ง ในคาบสมุทรเกาหลีและทะเลจีนใต้ รวมถึงสงครามการค้า ระหว่างจีนและสหรัฐฯ ที่จะส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน นำมาซึ่งความไม่สงบและทำให้ขาดเสถียรภาพ ในขณะที่ผู้แทน สหรัฐฯ ได้ยืนยันถึงการดำเนินนโยบายตามยุทธศาสตร์ Free and Open Indo-Pacific โดยตระหนักถึงความสำคัญของ ความเป็นแกนกลางของอาเซียนและเคารพอธิปไตยของทุก ประเทศ ทั้งนี้ผู้แทนสหรัฐฯ ขอให้ประเทศอาเซียนร่วมกัน แก้ปัญหาข้อขัดแย้งอย่างสันติตามหลักกฎหมายสากล ในการนี้ พล.อ.ประวิตรฯ ได้เชิญชวน รรท.ร.มว.กท.สหรัฐฯ เข้าร่วมประชุม ADMM Plus ที่จะจัดขึ้น ณ กรุงเทพมหานคร ปลายปี ๒๕๖๒ นี้ด้วย

บทสรุป

ประเด็นวิสัยทัศน์อินโด-แปซิฟิกของสหรัฐฯ ที่ถูกกล่าวถึง ในการประชุมครั้งนี้ แสดงออกถึงความพยายามของสหรัฐฯ ที่จะ เข้ามามีบทบาทในประเทศแถบมหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทร อินเดีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการขยายการปฏิบัติการ ทางทหารของสหรัฐฯ ที่มีการปรับเปลี่ยนจากกองบัญชาการ ภูมิภาคพื้นแปซิฟิก (Pacific Command: PACOM) เป็น กองบัญชาการ ภูมิภาคพื้นอินโดแปซิฟิก Indo-Pacific Command (Indo-PACOM) ในขณะที่สถานการณ์ทะเลจีนใต้ ยังเป็นปัญหาที่มีความท้าทายต้อง อาศัยความร่วมมือจากหลายประเทศ การแสวงหามาตรการ แก้ไขข้อพิพาทร่วมกันอย่างสันติและยึดถือผลประโยชน์ที่จะมี ร่วมกันในอนาคต

ดังนั้นการเสริมสร้างความร่วมมือด้านกลาโหมและความ เป็นเอกภาพของอาเซียนจะส่งเสริมให้อาเซียนสามารถรับมือกับ ความท้าทายในภูมิภาคนี้ได้เหมาะสมและมีเสถียรภาพ ซึ่งจีนมีนโยบายด้านการต่างประเทศแบบพหุภาคี โดยใช้ โครงการ BRI เป็นเครื่องมือหลักในการเชื่อมต่อความสัมพันธ์ทั้ง ด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการทหาร ระหว่างจีนกับชาติอื่นๆ มีผลต่อความเปลี่ยนแปลงทั่วโลก ช่วยผสมผสานความร่วมมือการค้า การลงทุน และมีศักยภาพเชิงพาณิชย์ที่เป็นผลประโยชน์ ระยะยาวของชาติพันธมิตรของ BRI ที่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

ไทยในฐานะประธานอาเซียนต้องการเห็นความร่วมมือ ระหว่างชาติมหาอำนาจที่เป็นไปอย่างสร้างสรรค์และร่วมมือกับ ประเทศในภูมิภาคนี้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกัน

อ้างอิง

1. <https://www.iiss.org/events/shangri-la-dialogue/shangri-la-dialogue-2019>
2. https://www.innnews.co.th/uncategorized/news_408079/
3. <https://theworldnews.net/th-news/cchiinetuue-n-emrikaasuurbkankhuue-haaynaolk-yamphr-mkhuyaetthaa-yaakbuukcchaluythuengthiisud?fbclid=IwAR2519usJ726xBRokA1docO9DQITRRHFxuMdpelTZybn6MOmBLX>

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายัง คณะผู้จัดทำ (ศศย.สปท.) T/F : ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕-๑๖

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม/เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

- การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี การทหาร พลังงาน/สิ่งแวดล้อม
- อื่นๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

บทวิเคราะห์โดย จำอากาศเอกหญิง สุวิมล สารโกศล พรนวม เสมียน กผค.ศศย.สปท.

